



Sammanfattning av proVarmdos verksamheters samarbete med universitet, högskolor och organisationer, läsåret 2013/2014

Inledning

Utbildningsstyrelsen beslutade i § 95 2012-12-06 att uppdra till proVarmdo att undersöka möjligheterna att inleda ett samarbete med utomstående organisation eller högskola kring forskning och kvalitetsutveckling av verksamheterna, med syfte att utveckla kvalitet och attraktionskraft. Som inledning på detta uppdrag, har proVarmdo därför genomfört en kartläggning av vilka befintliga samarbeten som existerar under pågående läsåret 2013/2014, i proVarmdos olika verksamheter inom utbildning, bibliotek, kulturskola och fritidsverksamhet.

Kartläggningen visar att det pågår en mängd olika samarbeten av olika slag och omfattning. Det stora gemensamma samarbetet utgörs av det av Skolverket initierade Matematiklyftet, vilket proVarmdos grund- och gymnasieskolor är engagerade i.

Matematiklyftet är en fortbildning i matematikdidaktik för lärare, vilken syftar till att öka eleverns måluppfyllelse i matematik genom att stärka och utveckla kvaliteten i matematikundervisningen. Fortbildningen äger rum lokalt på skolor, är verksamhetsnära och sker genom kollegialt lärande mellan matematiklärare. Enligt Skolverket har denna modell ett starkt forskningsstöd som ger en fortsatt grund för en mer aktiv undervisning i matematik, vilket är vetenskapligt bevisat utgångspunkten för högre måluppfyllelse hos eleverna.

Värmdö kommun deltar även i PISA 2015, vilket är namnet på SKL:s satsning på matematik, vilket även det riktar in sig på att öka måluppfyllelsen i matematik hos eleverna inför nästa internationella kunskapsmätning, PISA 2015. Detta projekt riktar in sig på kommungruppers arbete, vilka består av politiker, förvaltningsledning, rektorer och lärare som arbetar tillsammans med andra satsande kommuner kring hur den egna styrningen och ledningen kan förbättras, så att matematikundervisningen ges bästa möjliga förutsättningar att utvecklas. Utgångspunkter för den här satsningen, som kan ses som en modell för förbättringsarbete inom svensk skola, är såväl SKL:s egna erfarenheter som internationella rapporter.

Utöver dessa mer gemensamma samarbeten, pågår olika samarbeten och utbyten mellan olika verksamheter och universitet, högskolor och organisationer. Nedan följer en kortfattad sammanställning av dessa, samt verksamheternas önskemål om framtida samarbeten. Därefter följer en sammanfattande diskussion.

Pågående samarbeten i proVarmdos verksamheter

Förskola

- Förskollärare vid Lövhamra samverkar Högsolan i Gävle i ett projekt kring Naturvetenskap och Teknik.
- Flera förskolor är anknutna till Stiftelsen Håll Sverige Rent där de certifierats med Grön Flagg.
- Personal på ett flertal förskolor deltar i olika utbildningar som CAS anordnar.
- Förskolläraryftet, personal i förskolan genomför olika universitets- eller högskoleutbildningar för att utöka sin kompetens.
- Förskolechef går universitetsutbildning om systematiskt kvalitetsarbete i förskolan.
- Förskollärare agerar handledare åt VFU-studenter (förskollärarstudenter) under deras praktik, där samarbeten med olika högskolor/universitet ingår.
- Förskolechefer deltar i olika i universitets och Skolverkets regi om utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Biträdande förskolechef går rektorsutbildningen.

Grundskola

- Dåvarande Djurö skola genomförde tillsammans med Vik, Brunn och Skärgården ett femårigt projekt med Karlstad Universitets pedagogiska institution med rubriken Problembaserat Lärande (PBS). Ett stort antal lärare deltog i projektets utbildningar i bl a lärande samtal, forskningsmetodik och aktionsforskningsmetodik (som t ex Learning studies) Projektet avslutades för lärarnivån 2012. Från 2013 finns ett nätverk för skolledare där rektor på Värmdö Skärgårdsskola deltar.
- På Värmdö Skärgårdsskolan deltar ett arbetslag i ett projekt på Specialpedagogiska institutionen på Stockholms universitet under ledning av Ulf Jederlund som doktorerar på detta projekt. Projektets inriktning är arbetet med barn i behov av särskilt stöd och en särskilt metod för lärarens bemötande och arbete med dessa elever.
- Hemmestaskolan arbetar med lärcirklar med Lin Education
- Viks skola arbetar med Tänk Om, med "En till en" (en dator eller Ipad till varje elev).
- Flera biträdande rektorer och en rektor deltar i den statliga rektorsutbildningen som anordnas av flera av landets universitet. Dessa bjuder även representanter från huvudmännen att delta i olika evenemang för att delge aktuell forskning i t ex pedagogik, ledarskap och didaktik.
- Flera lärare har och genomgår mentor- eller handledarutbildningen i olika universitets och högskolors regi
- Läraryftet, där flera lärare genomför olika universitets- eller högskoleutbildningar för att utöka sin kompetens.
- Ett flertal av SO-lärarna har deltagit som referensgrupp i Skolverkets med utformningen av bl a de nationella proven i SO och bedömningsstödet för ämnena.

- Flera NO-lärare arbetar på olika sätt i utvecklingsgrupper för Skolverket, t ex för framtagandet av bedömningsmaterial och nationella prov inom dessa ämnen.
- Lärare agerar handledare åt VFU-studenter (lärarstudenter) under deras praktik, där samarbeten med olika högskolor/universitet ingår.
- Lärare genomför magisterutbildningar och forskarutbildningar i skolutvecklingsämnena.

Gymnasium

- På G2 går personal går kompletterande eller behörighetsutökande universitetsutbildningar.
- På G2 går rektor och ett par lärare Skolverkets fortbildning *Värdegrund och likabehandling i teori och praktik*.
- På G2 deltar elever i olika evenemang på högskolor och universitet.
- Värmdö gymnasium samarbetar med Stockholms universitet, geografiska institutionen. Tre klasser läser en av gymnasiekurserna på universitetet; universitetslärarna föreläser och Värmdö gymnasiums lärare för- och efterarbetar universitetets föreläsning.
Elev- och lärarbesök på institutionens forskningsstationer; i oktober 2013, en klass och tre lärare på studieresa till forskningsstationen i Grekland där man studerar klimatförändringar och jordbävningar.
- Värmdö gymnasium samarbetar med Kungliga vetenskapsakademien. Årliga besök av nobelpristagare i kemi, så även i år då professor Michael Levitt kommer att föreläsa på skolan.
- Värmdö gymnasium samarbetar med Vasamuseet. Tillsammans med museets bevarande- och forskningsverksamhet deltar vi i ett projekt med syfte att skapa ett pedagogiskt koncept med teknik och naturvetenskaplig inriktning för högstadium/gymnasium.

Kulturskolan

Kulturskolan följer forskning inom kulturdisciplinerna med hjälp av intresseorganisationen SMOK, där 92 % av Sveriges kulturskolor är anslutna.

Fritidsgårdsverksamhet

Fritidsgårdsenheten har i ca fyra år, varit medlemmar i Kunskapscentrum för fritidsledarskap. Genom detta har man bl a fått in ny och aktuell information i enheten, tagit del av forskning och påverkat innehåll i seminarier och utbildningar som genomförts i Kunskapscentrums regi.

Bibliotek

Biblioteksverksamheten har angett att de i nuläget inte har något samarbete med universitet, högskola eller organisation.

Förvaltning

Anställda inom förvaltningen arbetar kontinuerligt med omvärldsbevakning inom bl a aktuell forskning som rör verksamhetsområdena inom pro Värmdö. Förvaltningen har

under året deltagit i en mängd olika evenemang där aktuell forskning presenterats och diskuterats. Bland dessa kan nämnas:

- Resultatdialog, där Vetenskapsrådet och ett universitet presenterar de nya aktuella forskningsprojekten som pågår inom utbildningsområdet.
- Skolinspektionens dag, där denna myndighet presenterar aktuella direktiv och vetenskapliga rön, vilka berör den fortsatta skolutvecklingen.
- Seminarier om aktuell skolforskning arrangerade av t e x Skolverket, KSL, SKL och andra organisationer.

Sammanfattande diskussion

Att samarbeta med universitet, högskolor och eller organisationer kan vara ett sätt att utveckla proVarmdos verksamheter mot högre kvalitet och attraktionskraft. Utifrån ovan redovisade kartläggning är olika verksamheter engagerade i olika hög grad och omfattning under pågående läsår. Det finns samarbeten som pågått flera år och andra som startats under nuvarande läsår.

De stora gemensamma samarbetena är de båda pågående satsningarna på matematik, d v s Skolverkets Matematiklyftet och SKL:s PISA 2015. Särskilt det förstnämnda kräver ett omfattande arbete av samtliga grund- och gymnasieskolor i fråga om både mängd personal, d v s lärare och skolledning som är inblandad, samt vad gäller tidsåtgång. Utifrån detta anser inte proVarmdo att det är lägligt att initiera ännu ett gemensamt samarbete med universitet eller organisation under pågående läsår, utan undersöka under vårterminen 2014, förslag på eventuella samarbeten inför kommande läsår 2014/2015, med utgångspunkt i diskussioner och analys av utvecklingsområden tillsammans med chefer inom proVarmdo. En diskussion kring pågående satsningar i olika verksamheter behöver även genomföras, för att se om eventuellt några nu verkamma samarbeten kan utökas eller intensifieras i omfattning.

Under våren kan även framtida läns- och kommunövergripande satsningar undersökas, vilka KSL och SKL planerar att arrangera, ifråga om forskningsområden som vänder sig till olika kommunala verksamheter.